

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoKR/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120205004
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Paulína Pacherová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:3120205004.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Paulíny Pacherovej a členov senátu JUDr. Borisa Tótha a JUDr. Ľubice Břouškovéj, v právnej veci žalobcu: Česká republika – Ministerstvo financií, Letenská 15, 118 10 Praha 1, IČ: 00 006 947, Česká republika, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. D. XXX, zast.: AK VAVRINČÍK s.r.o., Hurbanova 752/1, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 52 619 818, o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 40Odi/5/2020-149 zo dňa 07.09.2021, pomerom hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 40Odi/5/2020-149 zo dňa 07.09.2021 potvrdzuje.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške trov odvolacieho konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, súd prvej inštancie v osobe vyššieho súdneho úradníka.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie, s poukazom na ust. § 3 ods. 2, § 166d ods. 1, 2, § 166e ods. 1, § 166f ods. 1, 2, 4, 5, § 166g ods. 1, ods. 2 písm. a), c), h), f), ods. 3, 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZKR“), ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), vyhovel žalobe žalobcu a zrušil oddĺženie žalovaného priznané mu uznesením Okresného súdu Trenčín v konaní č. k. 38Odk/404/2018-21 zo dňa 17.10.2018, ktorým súd zbavil žalovaného všetkých dlhov v rozsahu, v akom neboli uspokojené v konkurze. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca nepoctivý zámer žalovaného pri oddĺžení videl v naplnení zákonných dôvodov zrušenia oddĺženia podľa § 166g ods. 2 písm. a), c), h), f) ZKR s tým, že podľa názoru žalobcu je na žalovaného, vzhľadom na jeho skúsenosti s podnikaním, potrebné prihliadať prísnejšie.

1.1. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalovaný je aktívne legitimovaným na podanie žaloby ako veriteľ, ktorý má voči žalovanému judikovanú pohľadávku a žalobu podal v zákonnej 6 ročnej lehote od vyhlásenia konkurzu na žalovaného.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalovaný v zozname majetku, ani na dopyt správcu, neuviedol svoju pohľadávku voči dlžníkovi E. F., ktorá bola exekučne vymáhaná súdnou exekútkou JUDr. Evou Šteinerovou, v konaní EX 6/2015 a bola reálne vymožiteľná. Žalobcom uvádzaný dôvod nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. a) ZKR bol podľa názoru súdu naplnený. Súčasne mal za preukázané aj naplnenie zákonného dôvodu podľa § 166g ods. 2 písm. c) ZKR neposkytnutia dôležitej informácie tým, že žalovaný neuviedol realizáciu exekučného príkazu voči E. F., ktorý sa pravidelne mesačne realizuje (uhrádza) zrážkami z dôchodku uvedeného povinného. Neuvedenie podrobností

o vykonávanej exekúcii súd považoval za dôležitú informáciu, nakoľko táto pohľadávka bola v čase podania návrhu na oddĺženie formou konkurzu, majetkom žalovaného ako dlžníka a tieto informácie podávali obraz o jej vymožiteľnosti (reálnej hodnote majetku).

1.3. Ako nedôvodné prvoinštančný súd vyhodnotil tvrdenia žalobcu o naplnení zákonného dôvodu podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR pre uvedenie nesprávnych údajov o výške starobného dôchodku žalovaného a druhoch poberaného dôchodku (starobný a vdovský), nakoľko tieto údaje nepovažoval za podstatné pre konkurz. Dospel však k záveru, že nekorektné informácie žalovaného uvedené v návrhu a podkladoch pre vyhlásenie konkurzu dávajú celkovo obraz o postoji žalovaného pri príprave týchto podkladov, pričom neobstojí obrana žalovaného, že všetky doklady vyplňal jeho právny zástupca. Poukázal na to, že povinnosťou žalovaného bolo všetky údaje uvedené v podkladoch pre vyhlásenie konkurzu prekontrolovať, pričom žalovaný podpísal vyhlásenie, že všetky údaje v životopise a v opise jeho životnej situácie sú pravdivé a je si vedomý následkov nepravdivých údajov. Na uvedenom základe preto dospel k záveru, že žalobca preukázal i naplnenie zákonného dôvodu zrušenia oddĺženia podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR, t.j. zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa.

1.4. Zvyšné žalobcom tvrdené skutočnosti nepoctivého zámeru, a to účelové ukončenie zamestnania žalovaného v spoločnosti Generali poisťovňa a.s., neuvedenie vlastníctva nehnuteľnosti na LV č. XXXX v k. ú. D. (ktorý je majetkom nepatrnej hodnoty) a neexistenciu platobnej neschopnosti dlžníka v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu s oddĺžením, súd vyhodnotil ako nedôvodné a nepreukázané. Pokiaľ ide o posudzovanie žalovaného, prvoinštančný súd dospel k záveru, že na prísnejšie posudzovanie žalovaného (§ 166g ods. 3 ZKR) nie je daný dôvod, nakoľko od ukončenia jeho podnikania v prevádzkovaní živnosti a funkcii v obchodných spoločnostiach uplynul značný čas, žalovaný je vo veku 70 rokov a je starobným dôchodcom.

1.5. Vychádzajúc z účelu oddĺženia ako i judikatúry ústavného súdu k účelu a podstate oddĺženia (III.ÚS 570/2016) konštatoval, že ak žalovaný (dlžník) disponuje majetkom alebo stálym príjmom, je jeho prvoradou povinnosťou uspokojovať pohľadávky jeho veriteľov, a len v prípade, ak to objektívne nie je možné, je dôvodným umožniť dlžníkovi oddĺženie v rozsahu, aby došlo aspoň k čiastočnému uspokojeniu veriteľov. Takéto konanie u žalovaného preukázané nemal, nakoľko žalovaný v roku 2004, štyri mesiace po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku č. k. 4Cb/29/2003-48 z 23.11.2004 (ktorý ho zaväzoval na úhradu sumy 1.106.075,- Sk obchodnej spoločnosti CF Danube Leasing, s.r.o.) daroval svoj nezanedbateľný nehnuteľný majetok, podľa vlastného vyjadrenia za účelom zrovnoprávnenia svojho potomka s nevlastnými deťmi, ktoré by po jeho smrti mali menší dedičský podiel. Tento dôvod bol pre súd neakceptovateľný. Prvoinštančný súd poukázal na to, že konkurzný zákon nestanovuje konkrétnu lehotu pre posudzovanie poctivosti zámeru dlžníka pri podaní návrhu na konkurz s oddĺžením.

1.6. Vyššie označené konanie dlžníka súd vyhodnotením skutkového stavu v právnom závere považoval za naplnenie dôvodov zrušenia oddĺženia podľa § 166g ods. 2 písm. a), c), h) ZKR. Na uvedenom základe žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote, prostredníctvom právneho zástupcu, odvolaním žalovaný z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. V odvolacej argumentácii namietal a súdu prvej inštancie vytýkal nesprávne posúdenie naplnenia zákonného dôvodu zrušenia oddĺženia podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR prevodom nehnuteľného majetku (podľa žalovaného nepatrnej hodnoty) na svojich rodinných príslušníkov. Mal za to, že tento prevod vykonaný viac ako 10 rokov pred vyhlásením konkurzu, podlieha premlčaniu podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ súd prevod považuje za nepoctivý zámer, potom tento úkon podlieha premlčaniu a premlčacia lehota uplynula viac ako 10 rokov pred vyhlásením konkurzu. Mal za to, že žiadne ustanovenie Občianskeho zákonníka, ako zákona lex generalis, ani ZKR ako zákona lex specialis, neobsahuje špeciálne ustanovenia o nepremlčateľnosti právnych úkonov dlžníka. Podľa žalovaného sa žalobca domáha zrušenia oddĺženia na podklade právneho úkonu, ktorý žalovaný vykonal v takom období pred vyhlásením konkurzu, že nepopierateľne uplynula všeobecná premlčacia doba na domáhanie sa práva z tohto právneho úkonu žalovaného. Na ochranu svojich práv mohol žalobca využiť viacero inštitútov chrániacich veriteľov ako je určenie neplatnosti darovacej zmluvy, resp. sa ochrany svojich práv domáhať v trestnoprávnej rovine. V odvolacom návrhu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej

inštancie zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že sa stotožňuje so závermi prvoinštančného súdu. K námietke premlčania uviedol, že nakoľko túto žalovaný prvýkrát uplatnil až v odvolacom konaní, odvolací súd by s poukazom na § 366 CSP na ňu nemal prihliadať. Navyše, žalobcovi nie je zrejmé, aký konkrétny nárok žalovaného by mal byť premlčaný. Žalobca nenapadá, ani nespochybňuje prevod vlastníckeho práva, ani nenapadá platnosť darovacej zmluvy. Žalobca poukazuje na konanie žalovaného, ktoré vykazuje znaky nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR, ktoré ho oprávňuje na podanie návrhu na zrušenie oddĺženia. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný v podanej replike uviedol, že námietku premlčania je možné uplatniť počas konania, až do jeho právoplatného skončenia. V zmysle právnej teórie a praxe jej uplatnenie nie je viazané na niektoré štádium súdneho konania a je možné ju uplatniť v ktoromkoľvek štádiu až do jeho právoplatnosti. Žalobca sa domáha zrušenia oddĺženia na podklade premlčaného právneho úkonu a podľa žalovaného preto žalobca svoje tvrdenia uvedené vo vyjadrení k odvolaniu nepreukázal. Zotrvával na odvolacom návrhu, ktorým sa domáhal zrušenia rozhodnutia, vrátenia veci súdu prvej inštancie a náhrady trov odvolacieho konania.

5. Žalobca v podanej duplike opätovne uviedol, že sa plne stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie. Odkázal na svoje predchádzajúce vyjadrenie z 19.10.2021 a mal za to, že súd posudzoval správanie sa dlžníka správne od momentu nadobudnutia právoplatnosti rozsudku č. k. 4Cb/29/2003-48 z 23.11.2004. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 470 CSP), po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozhodnutia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania, po oboznámení sa s procesným postupom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Z obsahu odvolania a tam vymedzeného odvolacieho dôvodu, ktorým je odvolací súd viazaný (§ 380 CSP) vyplýva, že odvolateľ naplnenie uplatneného odvolacieho dôvodu - nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) videl výlučne len v tom, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí založil zákonný dôvod pre zrušenie oddĺženia podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR na právnom úkone dlžníka, a to na prevode nehnuteľného majetku darovacou zmluvou, ku ktorému došlo viac ako 10 rokov pred vyhlásením konkurzu. Podľa odvolateľa ide o právny úkon, uplatnenie nárokov z ktorého je premlčané a tohto premlčania sa odvolateľ dovoláva. Mal za to, že tento úkon nie je spôsobilým na posudzovanie naplnenia nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR. Iné dôvody nesprávnosti napadnutému rozhodnutiu nevytkol.

8. Odvolací súd nevzhladol dôvodnosť odvolacej argumentácie žalovaného a dospel k záveru, že táto nie je spôsobilá spochybníť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozsudku.

9. K odvolacej argumentácii žalovaného odvolací súd uvádza, že premlčanie, ktorého sa odvolateľ dovoláva s poukazom na ust. § 101 Občianskeho zákonníka, je právny inštitút, ktorému podliehajú právne úkony a nároky z nich plynúce. Následkom premlčania sa oslabuje právo veriteľa domôcť sa uspokojenia svojho nároku súdnou cestou.

Je nutné dôsledne rozlišovať medzi pojmom právny úkon, ktorý podlieha premlčaniu a správaním sa, ktoré právnym úkonom nie je a premlčaniu nepodlieha.

Správanie sa osoby je prejavom jej konania a vystupovania navonok, ktoré vychádza z jej vnútorných pohnútok a je reakciou na konkrétne vonkajšie podnety. Správanie je prejavom emočných a racionálnych vnemov človeka, hodnotených z hľadiska morálky a spoločenských noriem.

10. Pri skúmaní existencie okolností na zrušenie oddĺženia zo zákonného dôvodu podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR, súd neposudzuje a ani v prejednávanej veci neposudzoval samotný právny úkon

darovania nehnuteľnosti dlžníka, ani nároky z neho plynúce, ktoré by podliehali premlčaniu. V zmysle zákonnej úpravy konkurzného práva prvoinštančný súd hodnotí a hodnotil výlučne len správanie sa dlžníka, t. j. jeho pohnútky, dôvody a okolnosti, ktoré ho v konkrétnej ekonomickej a sociálnej situácii, viedli k vykonaniu majetkových právnych úkonov smerujúcich k zmenšeniu jeho majetku. Argumentáciu žalovaného premlčaním, preto odvolací súd nevzhladol dôvodnou, keďže takúto námietku vo vzťahu k súdom hodnotenému správaniu sa dlžníka vzniesť nemožno.

11. Odvolací súd pre komplexnosť dopĺňa, že v posudzovaní dĺžky rozhodnej doby pre hodnotenie správania sa dlžníka v jeho majetkových úkonoch na účely skúmania nepoctivého zámeru, sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že táto doba nie je konkurzným zákonom nijako upravená, a preto skúmanie správania sa dlžníka do minulosti nie je ničím ohraničené. Odvolací súd má za to, že konkurzný zákon vo vzťahu k hodnoteniu majetkových právnych úkonov nepriamo stanovuje hranicu v § 167 ods. 2 písm. c) ZKR, kde v súvislosti s návrhom na vyhlásenie konkurzu ukladá dlžníkovi predložiť zoznam aktuálneho majetku a zoznam majetku väčšej hodnoty, ktorý vlastnil v posledných troch rokoch. Pokiaľ teda konkurzný zákon pri skúmaní majetkového stavu dlžníka limituje rozhodný majetkový stav dobou troch rokov pred vyhlásením konkurzu, potom nie je dôvod, aby následné skúmanie majetkových úkonov presahovalo túto dobu. Ani prípadná nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie v dĺžke doby, za ktorú hodnotil správanie sa dlžníka (žalovaného) z hľadiska dlžníkom vykonaných majetkových právnych úkonov, však nie je spôsobilá spochybniť vecnú správnosť rozsudku.

12. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a z obsahu rozhodnutia má odvolací súd bez pochybností preukázané, že správanie sa dlžníka pri prevode jeho nehnuteľného majetku (darovaním v roku 2004) nebolo jediným a výlučným dôvodom na zrušenie oddĺženia žalovaného.

13. Súd prvej inštancie doplnil k záveru o naplnení dôvodov zrušenia oddĺženia aj podľa § 166g ods. 2 písm. a), c) ZKR, ktoré vzhladol v neuvedení časti svojho majetku v zozname majetku, a to ani na dopyt správcu (konkrétne judikovanú a exekučne vymáhanú pohľadávku voči E. F.) a v neuvedení podstatnej informácie (konkrétne neuvedenie podrobností o vykonávanej exekúcii pohľadávky voči povinnému E. F., ktorá bola exekučne vymožiteľná a pravidelne uspokojovaná z majetku tohto povinného). Existenciu dôvodov zrušenia oddĺženia podľa § 166g ods. 2 písm. a), c) ZKR súd prvej inštancie vyhodnotil správne a odvolací súd sa s jeho skutkovým a právnym záverom stotožňuje. Naplnenie týchto dôvodov a vecnú správnosť rozsudku z uvedených dôvodov žalovaný v podanom odvolaní nespochybnil.

14. Odvolací súd sa na základe skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie stotožnil s jeho právnym záverom, že žalovaný nemal pri oddĺžení poctivý zámer a konaniu dlžníka sledovaného oddĺžením nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Napadnuté rozhodnutie preto v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správne.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému plný nárok na ich náhradu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).